

1983-05-14

AFSENDER

Torben Glarbo

MODTAGER

Sonja Ferlov Mancoba

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Dateringsbegrundelse:

Formentligt afsendt i maj, da det medsendte udklip daterer sig fra april samme år.

Generel kommentar:

Filmen er "Sonja Ferlov Mancoba - en dansk billedhugger i Paris", Dokumentarfilm fra 1983 instrueret af Torben Glarbo efter manuskript af Gertrud Købke Sutton.

Torben Glarbo nævner en filmklipper ved navn Anker, som også er krediteret som klipper på filmen "Sonja Ferlov Mancoba - en dansk billedhugger i Paris". Det er formentlig Anker Sørensen.

Afsendersted:

København

Modtagersted:

Paris

Omtalte personer:

Vibeke Glarbo

Leif Jensen

Steingrim Laursen

Gustaf Munch-Petersen

Anker Sørensen

Arkivplacering:

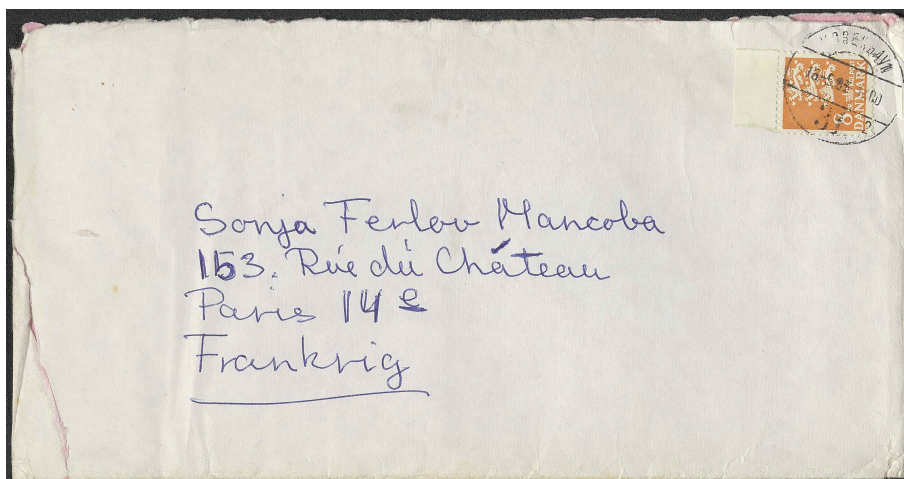
Ferlov Mancoba arkivet.

DOKUMENTINDHOLD

Torben Glarbo skriver til Sonja Ferlov Mancoba om modtagelsen af filmen om hende i Danmark. Han beskriver de mange positive tilbagemeldinger og vedlægger avisomtaler. Han takker hende for hendes tillid til ham og beskriver, hvad han har ønsket med filmen, og hvordan det er lykkedes.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

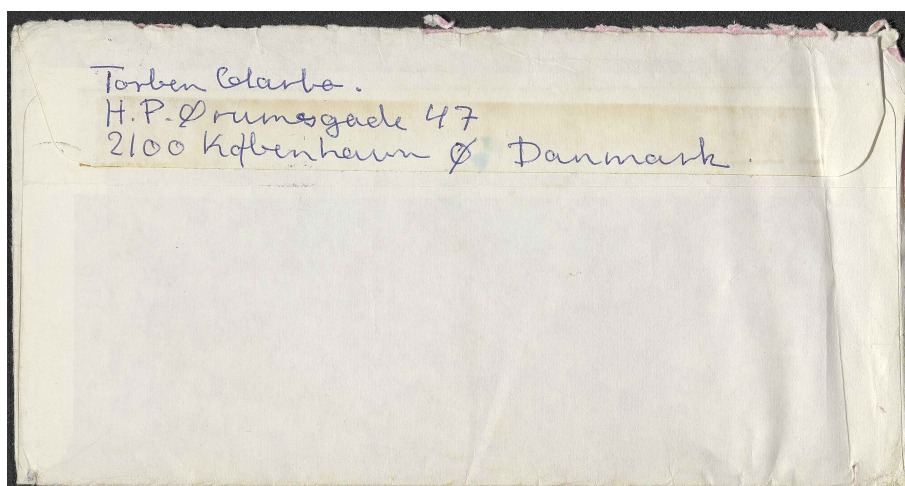
NY CARLSBERGFONDET

Sonja Fenlou Mancoba
153. Rue du Château
Paris 14^e
Frankrig

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

København d. 14. 1983.

Kære Sonja

Til min store glæde, høre jeg fra Steingrim at du igen skulle være blevet rask, og er kommet hjem fra hospitalet. Jeg har forstået på ham, at det har været en meget streng og alvorlig omgang, som du har været igennem, det gjorde mig meget ondt at høre.

Det var min mening, at rejse sammen med min lille søn, Jon, med til jer straks efter forevisningen af filmen på Lusiana. For at fortælle jer om hvorledes premieren var forløbet. Vibeke ville også gerne havde været med, men vores store datter Sigrid, går i skole og kan derfor ikke rejse, og Vibeke har selv et arbejde at passe.

Men desværre blev rejsen ikke til noget for da vi skulle til at tage afsted, fik Jon mæslinger og da der skulle være noget til at passe ham, måtte jeg også udsette rejsen. Han er nu rask igen, men nu har jeg et job som skal passes og kan derfor ikke rejse før efter maj måned.

Derfor vil jeg nu istedet skrive dette brev, for at fortælle dig om premieren og filmen, samt sende anmeldelsen med af den.

Dem som har set filmen og som jeg selv her
talt med bagefter, og det gjælder ogsaa flere af
anmelderne baade dem som har skrevet om
den, men ogsaa dem der ikke har, fortalte
mig at de var meget begejstret for den, og
at den var blevet en meget smuk film, at
den gav fortalt godt om det at skabe kunst,
og at du for dine tanker om kunst samt det
der ligger bag dine egne skulpturer, til at
komme klaart frem i filmen, og det var jo
det som vi ville med filmen.

Jeg har ogsaa modtaget et par breve fra nogle
af Vibeches og mine venner, som var med til
forevisningen, og de skriver at efter de havde set
den, fik de stor inspiration til selv at arbejde
indrer med deres egen kunst.

Selv er jeg ogsaa godt tilfreds. Anker som
har klippet filmen (en gammel rotte i faget
klippet filmen i over 30 år) havde straks stor
begyelse for filmen, jeg talte med ham
straks efter han havde set alt materialet
og fortalte mig at ^{han} hurtigt kunne få en god
film ud af det, og det syntes jeg ogsaa at
han har fået. Dine udtalser om det at
arbejde med skulpturer, dine kamerasater, og
de tanker omkring dit arbejde, samt om
vor tid, har han fået til at hænge meget
smukt sammen, og han slutter filmen med
Gustav Hank Petersens digt "Det underste fænel"
som du læser op. Jeg syntes at vi har
fået næsten dit hele med, baade det om

3
det spirituelle i kunsten, Afrikansk kunst
hvor Ernst fortæller om anerkendelsen af
den, dengang han kom til Paris, samt om
Shamanen i det Grønlandske samfund, hvor
hele gruppen danner kredse om ham, for
at give ham deres kraft, for at han kan
se det som de ikke selv kan. Du fortæller
også om de fire dele i ~~den~~, og din
skulptur, som er et symbol på vor fine del
i verden, og at de sammen holder på det
tomme rum. Du får sagt det klart og
sterkt og jeg ved at det er blevet forstået
af mange.

Det har hele tiden været min ide at
kun dig og Ernst skulle fortælle i filmen
og det er lykket. Der er ingen kommentar
tolkning, udredning af det I fortæller, og
ingen speak i filmen. Kun billeder musik
og lyde samt ~~for~~ der fortæller. Dog, et
lille afsnit om støbningen af en af dine
skulpturer side hos Leff, er der blevet
klædet til, men ellers kun det som vi optog
sidst vi var i Paris. Jeg håber at også I
vil kunne lide filmen når i nu selv ser
den?

Jeg vil selvfølgelig meget gerne organisere det
således at I kan se den i Paris, og personlig
vil være til stede, hvis I ønsker det.

44
Jeg vil nu slutte brevet og håber at
det meste om filmens indhold er blevet
beskrevet for dig her i brevet, det er nok
ikke helt lykkes, men jeg har prøvet
på at gøre det så godt som jeg ideo
fer når. Jeg vil ønske jer alle tre det
godt og at I alle er med godt med. Jeg
skal selvfølgelig hilse jer alle fra Vibeke
mange gerne og fra alle dem som
har været med til at lave filmen

Tak Sonja. Tusinder tak til dig og
Ernest og Wonga for jeres store tidlid
til mig, som gjorde det muligt at
lave filmen, med ønsket om snart at
sidde nede hos jer, om jeres bord, og
tale, slutter jeg her.

Kærligst til jer
alle
fra

Fanlun Gløck.

Sonja Ferlov begynder en af sine skulpturer på gulvet i atelieret og benytter stadig den metode, hun lærte af Giacometti.

Følsomt portræt

God film om Sonja Ferlov Mancoba

Sonja Ferlov Mancoba — en Dansk Billedhugger i Paris. En film af Torben Glarbo, Ebbe Preisler, Gertrud Købbe Saiton og Anne Vinterberg. Produceret af Ebbe Preisler Film 1983.

PARIS I efterårsfarver: kameraet tager en tur gennem gaderne i et af de mere beskedne kvarterer og lokaliserer en gammel butiksfacade. Butikken er tydeligt nok nedlagt, men vi kigger alligevel inden for. Det er indledningen til et følsomt og fint gennemført portræt af billedhuggerinden Sonja Ferlov Mancoba. Den nedlagte butik er atelier og stue, centrum i en tilværelse hvor al ydre komfort er tilsidesat for dette ene, at skabe kunst. Sonja Ferlov og hendes familie lever for kunsten og i kunsten.

For hende er hver dag en ny begyndelse, hver dag må man stå blank, i dag ser du hvad du ikke så i går, siger hun og begynder at lægge en figur i gips op på gulvet på samme enkle måde som hun lærte af

Giacometti for mange år siden. Vi må renovere os åndeligt, og danne et åbent rum for at modtage, hver dag. Det er ikke retorik, for Sonja Ferlov mener hvert eneste ord og har sat hele sin tilværelse ind på at stille sig åben for kunsten.

Hun er selv den fulgyldige bekræftelse på hendes påstand om, at det for kunstneren handler om at 'indfange og forene det spirituelle med det materielle', at formidle 'stoffets og åndens forening'.

Filmen lader hende fremlægge og forfolke synspunktet og går ingen svinkeærinder. Den 37 minutter lange film er blevet et meget intenst portræt af personen Sonja Ferlov, ikke bare fordi Torben Glarbo har ladet sig fascinere af et spillevende og udtryksfuldt ansigt, men fordi han tidligt har indset at her er personen og værket eet.

Men der bliver også plads til et besøg hos bronzestøber Leif Jensen i Søborg under hans arbejde med en af de større skulpturer og filmen giver iøvrigt et knapt men fyldest-

gørende indblik i Sonja Ferlovs arbejdsmetode og den betydning mødet med bla. afrikansk kunst har haft og stadig har for hende.

Et fint og lyrisk afsnit viser familien Mancoba på spadseretur og picnic i en skov i gloriose efterårsfarver og vi følger dem til Montparnasse-kirkegården med billedhuggeren Henri Laurens' gravsted. Dette er billeder som på en vis måde ledsager lydbåndet (og ikke omvendt) Sonja Ferlov læser op af Gustaf Munch-Petersens digt 'det underste land'. Virkeligheden, det daglige liv, er underordnet den kunstneriske vision.

Den totale indlevelse i denne vision er Sonja Ferlovs drivkraft. Det er filmens store fortjeneste at den forholder sig loyalt til denne vision og formidler den uden anmassende fortoenkninger og kommentarer.

Sonja Ferlov Mancoba — en Dansk Billedhugger i Paris har premiere på Louisiana fredag den 15. april kl. 17.30.
ØYSTEIN HJORT

BERLINGSKE TILBLÆND

TUESDAG 10. APRIL 1933 (III) 3

Smukt og intenster kunstner- portræt

SOMJA FERLOV MAN-COBA
- EN DANSK BILLEDHUG-
GER I PARIS: En film af Tor-
ben Glarbo, Ebbe Preisler,
Gertrud Købke Smiton og
Anne Vinterberg. Produceret
af Ebbe Preisler Film 1933.

Det er efterår i Paris. De smalle gader er grå og mennesketomme. I et af husene bor Sonja Ferlov Mancoba. Rumene er små, kameraet indfanger en samling sten og kører ned på gulvet, hvor kunstneren bøjer sig for at tegne et omrids. Det første udkast til en ny skulptur. Hver dag begynder kampen

igen - i dag ser man, hvad man ikke så i går - lyset, stemningen er anderledes.

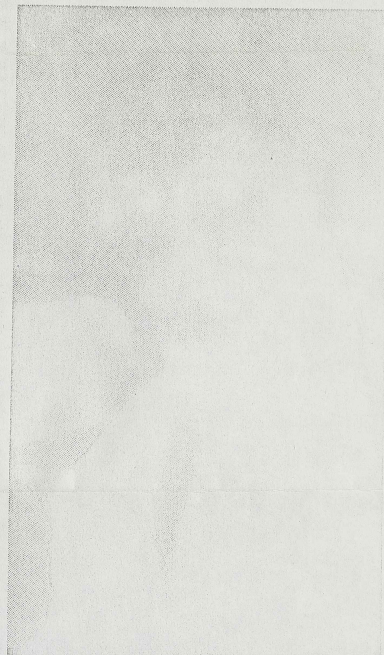
Hun arbejder sin skulptur op - hendes hænder kroppen og ansigtet er intenst koncentreret om formen. Et menneske, en kunstner - levende, udtryksfulde øjne, hænder der understreger alt, hvad hun fortæller om sit liv, sin kunst.

Hun taler om harmoni og ligevægt, om gensidig respekt, om kraften og tiden, og om hvor vigtigt det er at trænge længere ind i livets kerne.

I vi ser stobningen i korte glimt, og Sonja Ferlov Mancoba læser op fra Gustaf Munch-Petersens »Det underste land«, mens kameraet følger familien Mancoba i den glødende efterårsskov og på Montparnasse-kirkegården ved billedhuggeren Henri Laurens' gravsten.

Det er lykkedes at tegne et rent og følsomt portræt af en kunstner, hvis hele liv er en intens kredsen om det at skabe. Folkene bag filmen har haft et fint blik for, hvor stærkt de nøgne ord og den menneskelige udstråling tegner sig mod de lyriske, neddæmpede omgivelser. Derfor er den 37 minutter lange film blevet meget vedkommende, både i menneskelig og kunstnerisk forstand.

MARIANNE BECH

Sonja Ferlov Mancoba - en både i menneskelig og kunstnerisk følelsesfuld vedkommende portrætfilm.

INFORMATION FREDAG 22. APRIL 1983

Sonja Ferlov - hvis ansigt er filmstjernen i en film om hendes kunst

Shamaner i motorlarm

FILM

Sonja Ferlov Mancoba — en dansk billedhugger i Paris. Ebbe Preisler Film af Torben Clarbo, Ebbe Preisler, Anne Vinterberg og Gertrud Kobke Sutton.

DER PANORERES i gaderne i et hestblegt Paris. Kameraet dvæler ved en nedlagt butik med blandet facade, og pludselig er vi inde bag ved ruden i det lille rum, som for billedhuggeren Sonja Ferlov Mancoba og hendes mand, den afrikanske maler Ernest Mancoba, er både hjem og atelier. At der overhovedet har været plads til kameraerne derhinde virker overraskende og kan aflæses af, at hovedpersonen hele tiden synes at henvende sig besværgende til nogen, der har trængt hende op i en krog med en pistol for brystet.

Det er optakten til en fin, lille halvtimes film om Sonja Ferlov og hendes skulptur. Selv har hun ikke ønsket, at filmen skulle handle om netop hende, men mere om kunstnerens rolle som mytisk forsvarsværk mod en elendig verden. Det er filmholdets fortjeneste, at det er blevet til en slags kombination. Sonja Ferlov fremmaner sine væsener, og ses selv i klar profil.

Filmen, der har fået støtte fra bl.a. Nationalbankens Jubilæumsfond og Danmarks Radio, der agter at vise den et par gange, kan samtidig opfattes som en illustration af, hvor vanskeligt det er at leve »kunstfilm«, hvis man både vil respektere kunstnerens kompromisløse krav om, at tingene skal tale for sig selv, samtidig med at kunstneren insisterer på at tale om noget helt andet.

VED præsentationen af filmen i Louisianas biograf var det tilmed et problem, at det var vanskeligt overhovedet at opfatte, hvad Sonja Ferlov sagde. Hendes diction kræver i sig selv, at folk spidser øren, og udenfor larmede alle Peugeot'erne, Citroen'erne og Renault'erne.

Det kan i sig selv ligne et kunstgreb, at filmen leder kunstneren »lægge sine skulpturer op«, præsenterer hendes shamaner, hendes masker og mumlende recitationer i et jam af gadelarm. Sådan lever hun jo rent faktisk, men det er lige godt værd at håbe, at DR's teknikere vil kunne få ordene til at gå klarere igennem.

FERLOV-FILMEN har sine mangler, hvorfra den største nok er en sky og gravalvorlig billedhuggers krav om, at en film om hendes værker ikke må handle om hende. Det gør den naturligvis alligevel og ikke

mindst i kraft af fotografens forelskede kredsløb om hendes smukke ansigt. Teksten og mikronfonholderiet maner til andagt, og en familieudflugt til Musée de l'Homme og helt ud i efterårsskoven siger heller ikke noget særligt om »The Importance of Being Ernest.«

Sonja Ferlov er en af dette århundredes virkelige tingfindere i dansk billedhuggerkunst. En afprøver af sandheden i *objet trouve*-teorien, som det hedder på anmelderdansk. Nogle finder spidse kviste. Andre som Sonja Ferlov kommer hjem fra den tingfindende ekskursion med runde kviste.

Det var et af de — væsentlige — udsagn, som det var muligt at lytte sig frem til. Ferlovs virke har siden altid været at skabe harmoni mellem væsenerne, besværges formerne, inddrage troldmændene i hendes egen tryllekreds, og blive set.

Filmen har på grund af forskellige vanskeligheder været tre år undervejs. På sekundær optagelser fra et bronzestøberi har filmholdet været flere uger om at optage, mens besøget hos kunstneren kun tog få dage.

Der er et overvældende behov for et alternativ til dansk fjernsyns programmer om billedkunst. Filmen om Ferlov er næppe den store triumf i denne sammenhæng, men et skridt på vejen. *Jak.*